

Beredskabsplan

1. Beredskabsplan, Ryomgård Vandværk

Denne beredskabsplan for Ryomgård Vandværk er udarbejdet med henblik på at sikre opretholdelse af vandværksdrift i forskellige former for krisesituationer, hvor forbrugerne skal sikres tilstrækkeligt og hygiejnisk tilfredsstillende drikkevand.

Formanden har ansvaret for, at beredskabsplanen opdateres mindst én gang årligt.

2. Generel ansvarsfordeling

Vandværkets bestyrelse har det generelle ansvar overfor forbrugerne mht. levering af tilstrækkeligt og rent drikkevand.

I alle former for beredskabssituationer er der kun én person fra vandværket, som har det overordnede ansvar, og som kontakter relevante myndigheder og presse. Af listen her fremgår prioriteringen af den ansvarlige:

1. Formand
2. Næstformand
3. Driftsleder

Dvs. hvis formanden er til stede, er kun han/hun den ansvarlige og den, der udtaler sig, og hvis ikke han/hun er til stede, overgår ansvaret til næstformanden osv.

Desuden er det formanden i samråd med bestyrelsen, som har ansvaret for at vurdere situationens alvor og tage stilling til, om det er en opgave, hvor kommunens beredskab skal inddrages, eller om vandværket selv kan løse problemerne. Bestyrelsen er politikere, og skal beslutte og fordele, men ikke udføre de konkrete opgaver i en beredskabssituation.

I alvorlige krisesituationer (fx akut forurening, trusler om sabotage, krig m.m.) kontaktes kommunens beredskabschef straks, og herefter har han/hun det overordnede ansvar for det videre forløb, hvor det er en fordel at sammensætte en koordinationsgruppe. I denne gruppe skal der altid være en repræsentant for vandværket og en fra kommunen.

Embedslægen er rådgivende overfor kommunen og bistår med vurderingen af de sundhedsmæssige konsekvenser. I situationer, hvor der er tale om forurening af drikkevandet, skal embedslægen altid inddrages. Vurdering af hvorvidt vandet er sundhedsfarligt, skal altid foretages i samarbejde med embedslægen.

3. Generel handling i beredskabssituationer

Bevar ro og overblik i situationen og følg retningslinier i beredskabsplanen. En udgave af beredskabsplanen findes på vandværket. Desuden er det vigtigt at bruge SUND FORNUFT i alle situationer.

En hurtig alarmering og uddelegering af opgaver til de driftsansvarlige på vandværket er vigtig i alle beredskabssituationer. Opgaverne uddelegeres af bestyrelsen og evt. beredskabschefen til VVS-mester, elektriker og entreprenør.

I hver eneste beredskabssituation (fx lækage, brand, strømfald, akut forurening af kildeplads og forurening af forsyningsanlægget) noteres hele forløbet i situationen på et rapportblad (se eksempel bagest i beredskabsplanen) med tid og initialer samt udførlig beskrivelse og stedsbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab samt politi eller anden myndighed.

Forsikringsselskabet underrettes i alle former for beredskabssituationer til brug i senere forsikringsager:

- Lækager på ledningsnettet
- Strømfald
- Forurening af forsynings anlæg
- Akut forurening af kildeplads
- Trusler og sabotage
- Klordesinficering
- Brand og eksplosion
- Skabeloner
- Nyttige links i forbindelse med beredskab: [Beredskabsstyrelsen](#), [Miljøstyrelsen](#)

Større lækager på ledningsnettet

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges om omfang og eventuelle skader samt skadelokalitet.
Varsling	Ansvarlig teknisk personale varsles fx driftsleder, VVS-mester eller smed. Herefter disponerer vedkommende mandskab.
Konsekvenser	Konsekvenserne af at afspærre forsyningsledningerne til berørt område fremgår af plan over ledningsnettet. Vurdering af vandskadereducerende nødvendige tiltag.
Handling	Lækagen lokaliseres, og området afspærres vha. afspærringsmateriel. Etabler eventuelt nødvandsforsyning.
Information	Berørte forbrugere og virksomheder informeres vha. medier og/eller løbesedler.
Udbedring af skade	Kontakt kommunen for indhentelse af gravetilladelse og ledningsoplysninger fra andre ledningsejere. Kontakt gravemandskab og påbegynd reparationen så hurtigt som muligt. Når skaden er udbedret skal rørene gennemspules og om nødvendigt desinficeres.
Opfølgning	
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikrings-selskab, politi eller anden myndighed.

Strømodfald

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan meldingen kom.
Varsling	EI-installatør og NRGi kontaktes. Ved større strømsvigt kontaktes NRGi.
Konsekvenser	Undlad et hvert indgreb af hensyn til egen og andres sikkerhed.
Handling	Tilslut evt. nødstrømsanlæg. (lejes hos NRGi)
Information	Ved svigtende vandforsyning informeres forbrugere samt beredskabschefen.
Udbedring af skade	
Opfølgning	Forbrugerne informeres via pressemeddelelser og/eller løbesedler om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

RYOMGÅRD VANDVÆRK

Forurening af forsyningens anlæg

Forureningen vil som regel blive konstateret ved den regelmæssige kontrol af vandkvaliteten, men kan også fremkomme ved afsmag i vandet eller ved sygdom blandt forbrugerne.

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Hvis forureningen er konstateret ved analyse vurderer kommunen, beredskabschefen og embedslægen i samråd med vandværket, om der er behov for en øjeblikkelig indsats.
Varsling	Hvis ikke offentlige myndigheder allerede ved besked fra analyseresultater, varsles kommunens miljøafdeling, beredskabet, embedslægen, m.m.
Konsekvenser	Konsekvenserne af forureningen undersøges i samarbejde med kommunen og andre relevante myndigheder. Stammer forureningen fra borer, ledningsnet, rentvandsbeholder eller vandbehandlingsanlæg? Konsekvenserne af at afspærre ledninger og anlæg vurderes vha. kort over ledningsnet m.m.
Handling	Nødvendige initiativer i form af drikkeforbud, kogepåbud m.m. vurderes i samarbejde med embedslægen. Alternativ vandforsyning etableres i form af vandtankvogne og vanddunke. Borer/forsyningsanlæg lukkes i det omfang, det er nødvendigt.
Information	Forbrugere (først følsomme forbrugere) orienteres om situationen i pressemeddelelser og/eller løbesedler. Forbrugerne orienteres om, hvordan de skal forholde sig i form af fx drikkeforbud, kogepåbud, muligheder for alternativ vandforsyning.
Udbedring af skade	Udbedring af skader påbegyndes. Fx i form af rengøring af rentvandsbeholder eller ledningsnet, skadesudbedring på boring m.m. Under udbedringen af skaden vurderes vandkvaliteten løbende vha. analyser, og embedslægen holdes orienteret. Forbrugerne holdes løbende orienteret, hvis processen er langvarig.
Endelig oprensning	Efter førsteindsatsen overdrages opgaven til den ansvarlige for miljøområdet, der forestår den endelige oprensning.
Opfølgning	Forbrugerne informeres om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikrings-selskab, politi eller anden myndighed.

Akut forurening af kildeplads

Akut forurening eller risiko for forurening af kildeplads er situationer, hvor der sker uheld indenfor vandforsynings indvindingsområde. Det kan være en væltet tankvogn, udslip fra en virksomhed m.m.

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges til symptomer og eventuelle skader samt skadelokalitet.
Varsling	Forureningen anmeldes til en eller flere af følgende instanser : - Syddjurs Kommune - Beredskabschefen - Ansvarlig teknisk personale på vandværket - Embedslægen - Politiet Førsteindsatsen på uheldsstedet ledes som hovedregel af kommunes beredskabschef eller anden indsatsleder. Indsatslederen har hovedansvaret for at fordele arbejdet samt tilkalde nødvendig bistand og andre myndigheder.
Konsekvenser	Konsekvenserne af at afspærre råvandsnettet til det berørte område undersøges vha. planer over ledningsnettet. Det vurderes, om det er nødvendigt at indføre vandskadereducerende tiltag. Evt. stop af boringer vurderes.
Handling	Området lokaliseres og afspærres vha. afspærringsmateriel. Etabler eventuel nødvandsforsyning. Brandvæsenet informeres om, hvilket område der er afspærret.
Information	Berørte forbrugere (især følsomme forbrugere) og virksomheder informeres vha. medier og/eller løbesejler i samråd med embedslægen. Dette arbejde koordineres af indsatslederen. Kontakt lokalradio og lokal-tv i samråd med embedslægen.
Udbedring af skade	Kontakt kommunen for indhentelse af gravetilladelse og ledningsoplysninger fra andre ledningsejere. Kontakt gravemandskab og påbegynd oprydningen så hurtigt som muligt.
Endelig oprensning	Efter førsteindsatsen overdrages opgaven til den ansvarlige for miljøområdet, der forestår den endelige oprensning.
Opfølgning	Forbrugerne informeres om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikrings-selskab, politi eller anden myndighed.

Trusler om sabotage

Kald 114 Politi

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse.
Varsling	Nærmeste omgivelser advares
Konsekvenser	
Handling	I krigstilfælde eller krigslignende situationer kan der trækkes på Hjemmeværnet. Aftales med beredskabschefen. Forholdet bør til stadighed tænkes igennem - Det kan ske i morgen.
Information	
Udbedring af skade	
Opfølgning	
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

Klordesinficering

Klordesinficering benyttes ved bakteriologiske forureninger.

Dette arbejde er sundhedsfarligt, for dem der udfører arbejdet. Hvis klorholdigt vand kommer med ud til forbrugerne (tilsigtet eller ved uheld) kan dette give forbrugerne væsentlige gener.

Desinficering kræver godkendelse af myndighederne, uanset om den foretages på boringer, tanke eller ledningsnet og uanset hvilket desinficeringsmiddel der anvendes.

Tilladelse kræves til såvel indpumpning som afledning af tilsætningsstoffer.

Derfor - dette arbejde er for eksperter, hvorfor der rettes henvendelse til:

FVD

Vandværkets rådgiver og/eller brøndborer

NB!

Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse.

Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringselskab, politi eller anden myndighed.

Brand og eksplosion

Kald 112 Brandvæsen

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges om omfang, eventuelle skader og skadelokalitet.
Varsling	Nærmeste omgivelser advares
Konsekvenser	
Handling	Eventuelt opstart af nødstrømsanlæg
Information	
Udbedring af skade	
Opfølgning	
NB!	<p>Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse.</p> <p>Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.</p>

Bilag 1: Skabelon til pressemeddelelse

Pressemeddelelse

Overskrift

Overskriften skal fange øjet. Overskriften bør kun indeholde ét, entydigt budskab.

Indledning / summering af budskab.

Indledning: 2-4 linjer der opsummerer hovedbudskabet.

***Tip:** Hvis man færdiggør sætningen: "Det jeg vil fortælle er", vil fortsættelsen ofte være en passende overskrift eller indledning.*

Brødtekst.

Forklar i enkle vendinger hvad der er sket og konsekvenserne forbundet hermed (evt. påkrævede forholdsregler)

Beskriv hvor: Angiv det berørte område nøjagtigt.

Hvis relevant, uddyb og forklar: Hvordan / hvorfor / hvornår.

Anfør evt.: Til frigivelse: dato og klokkeslæt

Yderligere oplysninger:

Titel, navn, telefonnummer

Bilag 2: Eksempel på pressemeddelelse

21. januar 2011

Pressemeddelelse

Vandforurening i Ryomgård Nord

Fortsat anbefaling om at koge vandet.

Vandet til drikkeformål og til madlavning på P. Vejsgårdsvænget og Søparken skal fortsat koges. Der er ingen grund til at koge vandet i de andre dele af Ryomgård.

Ryomgård Vandværk og Levnedsmiddelkontrollen udtager hver dag en lang række prøver fra ledningsnettet i området. Vandkvaliteten er næsten helt i orden, men der er stadig et par enkelte prøver, hvor der er en ganske svag forurening. Vand til drikkevand og madlavning skal derfor fortsat koges. Al anden brug af vand herunder til bad og brusebad kan fortsat ske på normal vis.

Ryomgård vandværk fortsætter med at skylle ledningssystemet, så længe der er behov for det.

Ophævelse af anbefalingen om at koge vandet vil ske, når samtlige prøver viser, at vandet er rent.

Vandet skal koges indtil anbefalingen ophæves.

Henvendelse vedr. sundhedsmæssige spørgsmål kan ske til Embedslægen, tlf. 87 43 73 22 og tekniske spørgsmål kan stilles til Ryomgård Vandværk, tlf. 40 31 15 03.

Bilag 3: Paradigma for løbeseddel med information til beboere og virksomheder

TIL BEBOERE OG VIRKSOMHEDER I

- GADE NR. XX – XX
- GADE NR. XX – XX
- ....

PROBLEMER MED VANDKVALITETEN / FORURENING AF LEDNINGSNETTET

Der d. xx.xx.xx, kl. xx.xx konstateret problemer med kvaliteten / forurening af det drikkevand, der leveres fra vandværkets ledningsnet. Problemerne kan have betydning for forbrugerne i de gader, der er nævnt ovenfor.

Vandværket arbejder på at indkredse forureningskilden og foretage rensning af de forurenede dele af ledningsnettet.

Indtil videre må det frarådes at bruge vandet til drikkeformål

eller

Indtil videre må det frarådes at bruge vandet til både drikkeformål og til udvortes brug.

Der er opstillet en midlertidig aftapningsmulighed på xxxxvej ud for nr. xx, hvorfra der kan hentes drikkevand af tilfredsstillende kvalitet.

Så snart forholdene igen er normale, vil der blive givet besked herom.

Ryomgård Vandværk, d. xx.xx.xx, kl. xx.xx

Bilag 4: Eksempel for løbeseddel

Ryomgård Vandværk I/S informerer:

Drikkevandet er forurennet. Den rutinemæssige kontrol af drikkevandet i dit område har vist, at det er forurennet. Vandet er forurennet med colibakterier.

Colibakterier er en stor gruppe almindeligt forekommende tarmbakterier. Ved at undersøge vandprøver for colibakterier har man et godt grundlag for at bedømme den hygiejniske kvalitet.

Man skelner mellem forskellige former for colibakterier. Eschericia-coli er navnet på en gruppe, der kan dyrkes ved 44°C og som man bruger som indikator for sygdomsfremkaldende tarmbakterier. Det er denne bakterie, der er fundet i din vandforsyning.

Det vi ved nu er altså, at vi har en forurening med kloakvand.

Indtil nu har vi i stort set alle de positive vandprøver fundet under 50 E.coli pr. dl. vand. Til sammenligning mister man sit Blå Flag, hvis der er mere end 1000 E.coli pr. dl. vand i badevandet. I vores søvand er der i badesæsonen mellem 10 og 40 E.coli pr. dl. vand.

For at beskytte dig selv mod sygdom, kan du bruge vandet i hanerne på samme måde, som hvis du var på ferie sydpå.

Undgå helst at drikke vandet direkte fra hanen. Vandet skal koges først. Et par minutters kogning er nok.

Du kan, som du plejer, bruge vandet til vask, rengøring, badning o.s.v.

Vi arbejder intenst på at finde kilden til forurening, så den kan stoppes.

Hele ledningsnettet bliver undersøgt, og vi tager vandprøver hele tiden for at følge udviklingen og sikre vandforsyningen.

Det MLK-Østjylland, der tager vandprøver og analyserer dem.

Embedslægen bliver løbende holdt orienteret, og han vurderer vandets kvalitet. Kommunens vandforsyning følger hans anbefalinger og beslutninger.

Vi gør vores yderste for at holde borgere, der er berørt af forureningen af drikkevandet, underrettet om situationen.

Det kan være meget vanskeligt at finde årsagen til forureningen.

Har du mistanke til en defekt vandinstallation, en defekt kloakledning, en unormal brug af brandhaner eller andet, så kontakt os endelig!

Du kan ringe til Teknisk Forvaltning på tlf. 89 20 85 00 eller til MLK Østjylland på tlf. 89 44 33 22.

Ryomgård Vandværk a.m.b.a.